

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Astrologorum de ijs iudicia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

num clade, inter se dimicantibus. Similem pro dolor ac peiorem eiusdem Imperij cladem, a Luthero eiusque discipulis illatam nostra ætas vidit.

Hie silentio præterite non possum tot tamque admirabiles Eclipses, quæ prodigioso isto sæculo contigerunt. Fateor equidem ex constanti motuum cœlestium lege ista portenta fieri, si quis tamen causam cur ea Lex ab authore naturæ sancta sit, requirat; & exempla à multis congesta & longo vsu obseruata diligenter inspiciat, noui inscriari poterit nullam vñquam fuisse eclipsin quæ non suos habuerit effectus. Quum enim hoc munus luminaribus tribuisset Deus, ut präcessent dies ac noctis: Sol tum fugatis ab astis tenebris, gratia ac diuinis operiis necessaria luce terras perfunderet, tum interdiu vegetaret & afficeret terrena cuncta lumine, & calore & vivifico; Luna tum caliginem noctis oimiam discuteret, tum rigaret diurno calore plusculum desiccata corpora, si quia functionem hanc impedit, extincto vel obumbrato lumine alterutrius, id signi loco accipi voluit ac considerari, non vero contemni ac rideti. Sicut ipse dicit, Erunt vobis in signa. Ceteri priscos non sine horrore Eclipses aspexisse, & ad placaudam numinis iram, solennes supplicationes sacrificia & Processiones decreuisse legimus. Quidam vero Sol Mundo huic illuxit, nullo sæculo plures ac tertiiores eclipses contigerunt quam isto de quo loquimur. Dum enim tota Germania hiscad exstirpandam, illinc ad defendendam hæresia arma sumit, Luna tota foedum in modum teratra caliginis insulsa fuit; Sol vero plus deinceps sui orbis obfuscatus, adeo ut quibusdam locis interdiu stellæ illuxerint ac conspectæ sint. Sequenti vero anno MDL. tota Luna terræ umbra obsecrata fuit; Sole piscium sedem obtinente, & ibidem Venere ac Mercurio concurrentibus, Marte vero ex Cancro triquetro radio omnes feriente.

VI. Quos autem (inquit Astrologi) concitauerint tumultus, quas attulerint mutationes, quos portenderint religioni opinionum motus ac dissensiones, defactus isti, satis notum est: solis præsertim defectus, quem à cœli culmine inclinatum de ductumque in ἡπατάραφοπάν (f) sub Virginis sidere, è vestigio consequebatur Libra, in cœli loco vocato Ζεύς, vehens Mitem, ab una parte quadratis Iouis, ab altera trigonis Saturni expositum radijs: qui vixque locus religioni præ-

ficitur, & cœli & Zodiaci: sed libram Astrologi specialiter Christianæ religioni præsidere volunt; qua postea ita exagitata fuit, vt magna pars vix quidquam ex ea retinere videretur. Infinita prodigia, visa horrenda, terribiles cœli aspectus, & ostenta, quæ miseræ Germaniæ, nostrarum in Gallia miseriæ fonti, ingentem metum primum, deinde calamitatem inflxeunt, omitto, a Peucerollio XV. collecta: vt & illud, quod ad Bockelheim Hildesie oppidum è terra copiosi sanguinis riuus profluxit, & non procul a Mersburgo magna palus in cruentem versa adeo rubuit, vt immersa quævistingeret: itemque quod arista sanguinæ guttarum exstilarunt, & paulo ante Mauritij Saxonis cum Alberto Brandenburgico confitum, cœlū sanguine pluit. Quid multissim sanguine tum omnia plena erant; sanguinem omnia spirabant. Peucerus ait, existimare se iusmodi prodigia & ostenta vel Dei manu vel Angelorum ministerio formari, ac hominum geneti specienda proponi, vt ex his quæventuta sint discamus, nisi cum Epicuro sentire quis velit, Mundum fortuito gubernari. Illud certum est, religionis schisma quam plurima ostenta & prodigia semper præcessisse. Antequam Vandali in Africam irrasissent, & florentissimæ sibi Ecclesiæ misere afflissent, templum S. Fausti, vt Victor Vicensis scribit, (g) densissimis, & quidam foedum odorem exhalantibus tenebris obiectum fuit, nulla plane apparente causa, quam diuini ira numeris. Quo tempore Henricus IV. Imperator contra Gregorium VII. Pontificem rebellauit, visa sunt non procul à Tornaco in patenti campo duo velut serpentum agmina inter se concurrere & dimicare. Henrico V. contra Paschalensem & Gelasium schisma faciente, generalis terra motus existisse legitur, quo plurima templo, & ad ipsa fuere prostrata. Etsi vero mihi consilium non est, seditiones, bella, urbium occupationes, direptiones, instructas acies, commissa prælia, infinitorum hominum cædes, regionum & regnum evastationes prolixe persequi, quod hæc omnia ab alijs descripta existent: (h) integrum tamen historiam eorum quæ in Germania acciderunt, quam potero paucis comprehensam lectori ob oculos ponere operæ precium

Mm 3 vide-

Fid est pars cœli in Signiferò quæ totidem partibus in demersum occiduum punctum signiferi præcessit, quot partibus in emersu anaphora ab horoscopo relinquitur iste Bud. de Aſſo. g. Lib. 2. ſigeb. Anno 1159. h. ſigeb. l. 10. de Rég. Italiæ.

videtur; quod in ijs velut imago quædam videatur funestissimarum turbatum, quæ non multo post in Francia exortæ, florentissimum regnum gravissimè affixerunt. Ester enim hominis quum suo etio tū aliorum patientia abuentis, lectorem longarerum iam ante notarum narratione detinere.

DE JNITIO BELLI JNTER CA- rolum V. Imperatorem & Protestantes.

CAPUT XIII.

ARGUMENTUM.

- I. Tota Germania ad bellum separat.
- II. Franciscus I. Galliarum Rex Protestantium conatus Carolo Imperatori aperit.
- III. Sleidani mendacium & in Regem Gallie calumnia.
- IV. Imperator & Protestantes exercitus conscribunt.
- V. Protestantes Imperatori titulum Imperialeum degant.
- VI. Bellum etiam indicunt.

CUM Lutherò hæresis Lutherana nequaquam fuit mortua; ut quæ iam nimis altas radices egerat, & per Principium dissidia, odia & factiones, vulgata hæret seon fulera & sustentacula, longe lateque fuerat propagata: alijs, Protestantium factiosi in dies augecenti, sese adiungentibus, ut de hostibus sese vindicarent; alijs ut in prædæ, quam ex bonis Ecclesiasticorum sperabant, societatem vendirent. Nec tamen deerant, qui in tanta rerum omnium perturbatione quim verem religionem & maiorum sacra, cum obediem erga Imperatorem conservare amitterentur. Multi etiam tam vindicandi se quam crescendi studio, (ut in civilibus dissensionibus fieri solet) ab una parte repulsi, ad alteram sese adiungebant; adeo ut vix quisquam esset qui non alterutri, vel Catholicorum vel Protestantum federi esset adscriptus. Validior tamen Protestantū erat factio. Melior Catholicorū nonnulli occasioni vel tēpiti velificabantur, quos à maleficio Imperatoris cohibebat præsentia: è quorum numero fuit Fidelius Palatinus Elector, quiclibet Argētorato Paulum Fagium ad novas in ditione sua ordinadas Ecclesiás evocasset, iem tamen distulit, & ab armis quam diu bellum duravit, abstinuit. Aliqui etiam

quamvis religionis Catholicæ observantissimi, non tamen quo par erat, ad eam defendendā zelo incumbebant: cui hominum generi Solonis leges infamiam inurendam statuunt, ijs scilicet qui in bello civili, neutri se parti adiungunt. De Bavaria Duce sic loquitur in historia sua magnus Alcantara Commendator: *Bavaria Dux quamvis esset Catholicus, ita tamen frigide, ned cam timide agebat, ut diu in suspeso omnes teneret: ex quo Imperatoris eonatus plurimum fuerunt retardati.* Contra Protestantium numero quidam aperte Cœlarianarum partium se ferebant: ut Albertus & Joannes Brandenburgici, Mauricius & Augustus fratres Duxes Saxoniarum, & alij, qui Augstanæ quidem erant Confessionis, sed à Smalcaldico federe alieni: Et si vero Imperator tamquam benignissimus Princeps initio nihil intermitteret, ut eorum quos alieniores à se esse animadvertebat, animos sibi reconciliaret; interim tamen, cœnprudens militiæ dux, ad bellum omnia diligenter præparabat, ut qui pacem ferre non possent, bello eos persequeretur, & ad obedientiam reduceret; non ignorans, præcipitiōbus morbis præcipitia adhibenda esse remedia. Sed & facile intelligebat, Germanos natrua feroce, nova insuper iam Lutheri religione imburos, sine vi domari non posse. Jam ante omnia illorum consilia & conatus exploraverat, in primis ex colloquio quod per Galliam iter faciens, cum rege habuit. Hoc loco si paullulum digrediar, & aliquid à proposito nostro non alienum, quodque apud nemine scriptorum, quod sciam, exstet, indicem, Lectori rem me non ingratam facturum puto.

II. Jacobus Matignonius, Franciæ Mareschallus, qui Henrico III. & IV. regnabitibus Aquitanie summa cum laude præfuit, mihi narravit, Anne Momorantio Franciæ Conestabili post præclum San Laurentianum captivo, se in eadem custodia asservato, audiente, à quibusdam Protestantibus fuisse exprobatum, quod omnia quæ cum Rege secreto egerant, Imperatori prodidisset: idque Granvellanum postea non dissimulasse, & Regem ipsum ista se inscio per Conestabilem Imperatori enunciata, per Langzum Legatum suum, ad Smalcaldici federis Principes sese excusasse. Tum Conestabilem omnem rei seriem exposuisse, nimirum, quam forte Imperator in sermone quem cum rege habebat, magnatis cuiusdam Hispani fecisse mentionem, qui rogatus ut Carolum Borboianum hospitio suo exciperet, his verbis responderit:

Intra